

VYUŽITÍ STANDARDIZOVANÝCH SCHÉMAT PRO EFEKTIVNÍ TVORBU ZDRAVOTNICKÝCH ELEARNINGOVÝCH PROGRAMŮ

EFFECTIVE MODELS OF MEDICAL E- LEARNING PROGRAM CREATION- THE USE OF STANDARDIZED CHARTS

P. Kasal, A. Havlínová, J. Feberová, P. Kubů

Katedra biomedicínské informatiky, Fakulta biomedicínského inženýrství
ČVUT;

Ústav vědeckých informací, 2.LF UK v Praze;

Ústav výpočetní techniky, UK

Intel Czech Tradings Inc.

Abstrakt

Vznamným aktuálním problémem je značná časová náročnost tvorby nových výukových programů, související zejména s komunikací mezi tvůrcem programu a expertem pro danou oblast a dále pak sjednocením výsledné podoby rozsáhlejších projektů, které jsou vytvářeny řadou autorů.

Možným řešením je využití obecných modelů pro tvorbu eLearningových kurzů, jejichž podstatou je vytvoření obecných schémat struktury problému v rámci teoretických, preklinických a klinických oborů. Uvedené schématické modely využívající pro pojetí jednotlivých kategorií informací přesně definovaná pravidla poté umožňují rychlou efektivní tvorbu výukových programů skupinou expertů formou vyplnění standardizovaného formuláře.

Konkrétními příklady využití uvedeného postupu je vytvoření obsáhlých distančních kurzů pro oblast zdravotnické informatiky a dále pak dědičných metabolických onemocnění, na kterých se podílelo několik desítek autorů a byly vytvořeny v průběhu několika měsíců.

Klíčová slova: eLearning, eHealth

Abstract

Solving of the topic of creating the e-learning courses. The aim is to make a general scheme of the structure of the problem in scope of theoretical, pre-clinical and clinical fields, which will enable us to make e-learning programs quickly and effectively by an expert who will fill in a standardized form, and who will also use defined rules for

information about etiopathogenesis, the course of an illness, the examination and the cure.

Keywords: eLearning, eHealth

eLearningový kurz „Počítač v ordinaci“

V návaznosti na postgraduální kurz pro praktické lékaře „Počítač v ordinaci“, jenž byl organizován eHealth fórem v průběhu roku 2008 v krajských městech ČR byla vytvořena jeho eLearningová verze. Distanční kurz je složen ze 4 lekcí a je vystaven na portálu EUNI. Problematika je prezentována v podobě 12 témat, znalosti jsou ověřovány výběrovými otázkami k obsahu textu a poté následuje zadání k aktivnímu vyhledání odpovědí na internetu.

Tvorba kurzu

Bylo osloveno celkem 18 expertů na jednotlivé oblasti tematiky eHealth. Pro autory byl připraven formulář, jehož vyplněním byla vytvářena e-learningová lekce na téma „Počítač v ordinaci“. Celý kurz (4 lekce vytvořené podle jednotných pravidel) byl vystaven na webu a současně i vytištěn v podobě příručky [1].

1. Skladba lekce

Tvůrce lekce měl pro své téma k dispozici 9 obrazovek. Z toho 6 obrazovek s povinnými nadpisy a 3 obrazovky s volným nadpisy. Na přiloženém formuláři byla vždy nastavena barva, typ písma a velikost písma.

Povinné nadpisy:

- „Co to je?“ (definice, základní popis)
- „Co je nyní k dispozici?“ (současná situace)
- „Na co mi to bude?“ (konkrétní využití)
- „Jak to provedu?“ (praktický návod)
- „Kde najdu další informace?“ (komentované odkazy)
- „Kontrolní otázky“

Volné nadpisy: z hlediska tvůrce „žolíky“, které mají následující možnosti:

- rozšíření tématu povinného nadpisu na další obrazovku (kupř. „Jak to provedu ? – druhá část „).
- vytvoření vlastní formulace nadpisu v návaznosti na specifika tématu. (kupř. „Situace v zahraničí“, „Ukázka práce s aplikací“ atd.)

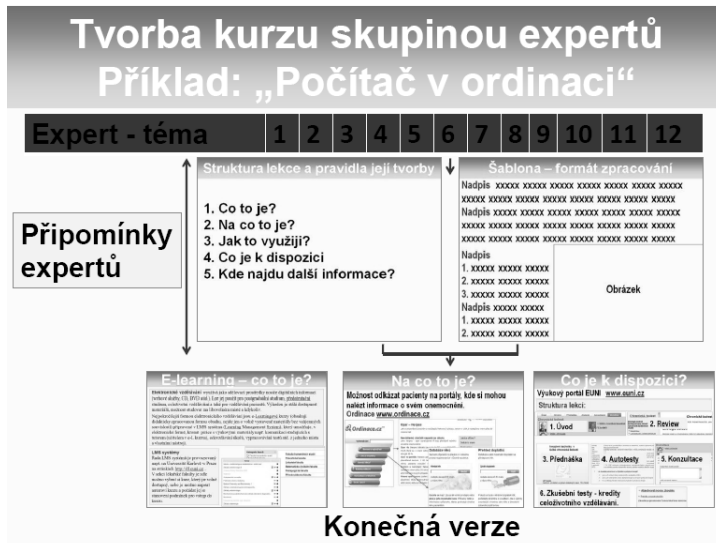
2. Skladba obrazovky

A Pole pro volný text – cca 100 slov (= 1/3 normostrany),

B Pole pro strukturovaný text – cca 50 slov)

C Grafické pole pro schéma, graf nebo obrázek.

Pozn.: Pro strukturovaný text bylo možno použít případně již pole A, pro grafiku pak naopak i pole B (tedy připojit celkem 2 obrázky).

3. Zásady zpracování informací

- transformace maxima verbálního popisu do schémat (názornější, šetří prostor)
- náhrada obecných konstatování praktickými příklady
- obrazová dokumentace má mít obsahovou náplň, nemá být jen ilustrativní
- převod všech vícenásobných kvantitativních údajů do grafů
- strukturování textu – více než 3 řádky opatřit tematickými podnadpisy

4. Komentované odkazy

Pole A - vlastní webový odkaz + komentář, co vše uvedený odkaz obsahuje

Pole B - ukázka obrazovky uváděného informačního zdroje

5. Kontrolní otázky

Vytvoření 4 výběrových otázek vždy se 4 alternativami a jedinou správnou odpovědí

I. Elektronická identifikace a preskripce, elektronický podpis

1. Elektronická identifikace
2. Elektronická preskripce
3. Elektronický podpis

II. Elektronická dokumentace, předávání dokumentace a vzdálená správa

4. Elektronická dokumentace
5. Předávání dokumentace
6. Vzdálená správa

III. Zdravotnické registry a standardy, informační zdroje a jejich kvalita

7. Zdravotnické registry
8. Zdravotnické standardy
9. Informační zdroje
10. Kvalita informačních zdrojů

IV. Zdravotnické vzdělávání, portály pro občany a portály pojišťoven

11. Zdravotnické vzdělávání
12. Portály pro občany
13. Portály pojišťoven

Kurz je dostupný na www.euni.cz, portálu určeném pro postgraduální vzdělávání lékařů a farmaceutů po bezplatné registraci a je akreditován Českou lékařskou komorou.

Literatura

- [1] Kolektiv autorů: Počítač v ordinaci, České národní fórum pro eHealth, Praha 2008, ISBN 978-80-904125-0-7